KURJER WARSZAWSKI

D. 4. Marca. — Rok 1838. Niedziela. № 61. Jutro, ŚŚŚ. Fryderyk, Teofil i Hadryan.

Dziś i w każdą Niedzielę przez ciąg wielkiego postu, odbywać się będzie Nabożeństwo *Passji* w kościołach: Panny MARJI, Ś. *Krzyża*, XX. *Reformatów*, Ś. *Alexandra*, XX. *Augustjanów*, *Trynitarzy*, *Karmelitów* na Lesznie, a w języku niemieckim w kościele *Popaulińskim*, gdzie o godz: 4, w tymże języku będzie miewać kazanie Professor Akademji Duchownej.

N. PAN maiąc Sobie doniesionem o poświęceniu się JX. *Chojnackiego*, Proboszcza w Serocku, który, z narażeniem własnego życia na niebezpieczeństwo, wyratował Kazimierza *Zielińskiego*, wyrobnika z Wierzbicy, w czasie rozbicia się galaru na Narwi, w d. 8/20 Maia r. z. tonącego, raczył temuż Proboszczowi udzielić Medal złoty dla ratuiących ginących ustanowiony.

Urząd Munic: M. Warszawy. Zawiadamia Właścicieli possesji w m. Warszawie i przedm: Pradze, że pobór podatku podymnego wraz z dopłatą 2 groszową za ratę Iszą r. b. w tutejszej kassie skar: z d. 19 Lut: (3 Marca) r. b. rozpocznie się i każdodziennie prócz świąt od godziny 8 do 1ej, do końca b. m. kontynuowanym będzie; po upływie tego terminu, opóźniaiącym się, kara exekucyjna za każdy dzień opóźnienia doliczona zostanie. P. o. Prezydenta *Graybner*. Sekretarz Jlny *G. Jabłkowski*.

— Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono: od J. P. dla Starca bez ręki złp. 3, a od O. zł. 2 dla Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci.

— *Artykuł za oddzielnem zezwoleniem.* Nieszczęśliwa Wdowa podeszła iuż w wieku i bardzo na wzroku podupadła, wśród przykrej teraźniejszej zimy, nie maiąc żadnego funduszu na zaspokoienie pierwszych potrzeb życia wraz z 2giem małoletniemi dziećmi, na dotkliwe cierpienia głodu i zimna wystawiona, udaie się do serc litościwych Szano: Publiczności, prosząc by ią łaską swą wesprzeć raczyła. Choć najmniejsze wsparcie złożone w Redakcji Kurjera Warsz:, z wdzięcznością przyięte będzie.

— Nakładem księgarni S. H. *Merzbacha* przy ulicy Miodowej Nr 486, wyszło w 4tem *wydaniu*, dziełko *Nowa Metoda nauczenia się łatwym sposobem* pierwszych zasad języków polskiego, francuz: i niemiec:, dla młodzieży *praktycznie* wyłożona, w wokabułach, rozmowach i przykładach. Książka ta okazała się w praktyce tak *trafną* i *pożyteczną*, iż światła Publiczność przy każdem nowem wydaniu z coraz większem przyjmowała ią zadowoleniem. Z umijaniem wszelkich dla początkuiących niepotrzebnych wyrazów i wyrażeń, któremi zwykle książki tego rodzaiu pamięć bez pożytku obciążaią i temże samem od dalszej nauki odstręczaią; *Nowa Metoda* ma iedynie na celu praktyczną korzyść: *mówienia w iak najkrótszym czasie* językami które wykłada; do tego dążą wybrane wokabuły, rozmowy wzięte z towarzyskiego pożycia, i zadania grammatyczne również przez rozmowy objaśnione i wpaiane. Dla postępuiących zaś i pragnących się wydoskonalić w rzeczonych językach, wyszła 2*ga część Nowej Metody* (w oprawnem 2giem wydaniu), objaśnionem mnóstwem zadań do praktycznego tłumaczenia z iednego języka na dwa drugie, to iest: z polskiego na francuzki i niemiecki, z francuzkiego na polski i niem:, z niemieckiego na polski i francuzki. Cena 1ej części złp. 3 gr. 15; a 2ej zł. 4 gr. 15. —

W składach muzycznych G. *Senewalda* i *Klukowskiego*, iest teraz do nabycia *Wielki Walc nowy z introdukcją i finałem*, naśladuiący Walce *Strausa* i *Lanera*, nazwany *Passe-temps*, kompozycji E. *Jenike*, ofiarowany W. *Zuberbier*.

— W upłnionym tygodniu prócz małego podrożenia Berlina ani kursa wexli ani papierów publi: na placu naszym zmiany nie doznały.

Nawet obligacje udział: 300 złotowe których podwyższenia z powodu następuiącego ich ciągnienia spodziewano się, w tymże pozostały stanie. Ciszę tę w intcressach, mocnym zimnom które zagranicą wszelkie przerwały stosunki handlowe, oraz brakowi gotowizny powszechnie przypisuią. (W. H.) — Chłopaki przedaiący piasek Alexander *Dobiecki* lat 18, i Brat iego Józef lat 13 maiący, idąc onegdaj po lodzie przez Wisłę, wpadli przez nieuwagę w przerębel; Józef wyratowanym został, drugi zaś utonął. — Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł. 19 gr. 17. Pszenicy zł. 22 gr. 23. Jęczmienia zł. 16 gr. 23. Owsa zł. 10 gr. 9. Siana furę iednokonną zł. 20, parokonną zł. 45. Słomy furę zł. 15. — Wczoraj w wielkim Teatrze liczni słuchacze po 3em wybornem przedstawieniu dramy *Marja czyli 3 epoki*, przywołali JPanią *Halpert*. — Wysokości wody na Wiśle pod Warszawą iest iuż 8 stop cali 3, i ciągle przybiera. Most zaczęto rozbierać.

Doszła tu wiadomość z *Radomia*, że tamże w tych dniach rozstał się z tym światem ś. p. JW. Henryk *Deboli* p. o. Gubernatora cywil:, Kawaler orderu ś. Stanisława 2 klassy.

Francja. — Statkiem parowym *Wotur* przywieziono do *Tulonu* zwłoki Jenerała *Karaman.* — Liczba tajnych szulerń w *Paryżu* ma wynosić 200, i sądzą, że policji bardzo trudno będzie takowe wytępić. — Załoga *Konstantyńtka* składa się z 2,500 ludzi i iest dostateczną utrzymać Lud w posłuszeństwie, a zarazem w przypadku opierać się napadowi. Zaprowadzono regularny bieg poczty między *Boną* a *Konstantyną*, tak iż od iednego miejsca do drugiego w 8 dni dochodzą wiadomości. O *Achmecie* iuż nic nie słychać, iego zwolennicy maią ieszcze nadzieię, że odzyska *Konstantynę.* — Listy z *Algieru* donoszą, iż zamierzony iest pochód wojska celem zdobycia *Blidy* i *Kolehy.* Pułkownik *Lamorysjer* zebrał w obozie *Mahelma* swoie 3 bataljony Zwawów i był gotowy wyruszyć za najbliższym rozkazem. W czasie przeglądu korpusu cudzoziemców, oświadczył Jenerał *Ryljer*, aby się przygotowali do pochodu. — Marszałek *Wale* dzielnie i roztropnie uorganizował armję afrykańską. — Mówią, że P. *Mole* stara się aby Marszałek *Sult* wrócił do ministerstwa. — *Jussuf* Bej, który dotychczas zdawał się dzielić niełaskę wspólnie z Marszałkiem *Klozel*, został posunięty na stopień Podpułkownika Spahów, i otrzymał rozkaz bezzwłocznie udać się do Afryki. Marszałek *Wale* zażądał iego przybycia. — Jenerał *Kastellane* miał się wzbraniać dalej układać się z *Achmetem*, i z tej przyczyny wrócił do Francji. — Nieszczęśliwi mieszkańcy *Konstantyny* muszą utrzymywać własnym kosztem tameczną załogę; zdaie się, że miasto będzie opuszczone i zwrócone w ręce *Achmeta*, gdyż dotychczas nie pozwolono ieszcze żadnemu Europejczykowi tam się usadowić. — O *Abdel Kaderze* nie wiadomo właściwie gdzie się udał. — 1go Maia w dniu imienin Króla *Filipa*, maią być rozdane wielu osobom tytuły Xiążąt, Margrabiów, Hrabiów i t. p. — Śpiewaczce *Gordon*, zawikłanej w sprawie sztrasburgskiej, dozwolono nakoniec dawać w *Paryżu* koncerty. — Między robotnikami w arsenale tulońskim wybuchły niespokojności. Zmniejszenie żołdu iest tego powodem. Przeszło 800 ludzi wzbrania się pracować, tak iż wszystko w arsenale spoczywa. Zdaie się, że robotnicy byli istotnie zbyt uciskani.

Hiszpanja. — Pułkownik *Lahossaj* ma utworzyć nowy korpus z samych ochotników angiel:. — Skarb iest w tak smutnym stanie, iż musiano posłać umyślne rozkazy do *Hawanny*, celem ściągnienia 36 miljonów realów dla prywatnych potrzeb Królowej. — Między Jenerałami *Sant* i *Narwaez* miały wybuchnąć niesnaski.

Anglja. — Na rok bieżą: żądano dla armji 8000 rekrutów, więcej niż w roku zeszł:. — Gryppa grasuie znowu w *Londynie.* — Korweta francuzka *Terpsychora*, która miała Admirała *Makau* przewieźć z *Martyn:ki* do Fran-

cji, rozbiła się niedaleko *Kork*, rzeczy okrętowe zatonęły, ludność została ocaloną. — Dwór Austrjacki przyśle na koronację Królowej *Wiktorji* Xięcia *Szwarcenberga* iako Posła nadzwyczajnego. — Xżę *Kapui* przybył ze swoią małżonką do *Dowru*. — Margrabia *Kamden* znowu darował skarbowi 768,160 zł.; tak, iż razem darował iuż 12 miljonów zł.

Niemcy. — *Berlińskie Towarzystwo zabezpieczenia na życie*, zaraz w początkach swego zawiązania, w Wrześniu 1836, znalazło tak skwapliwe uczestnictwo Publiczności, że słusznie rokować sobie może iak najpomyślniejsze dalsze powodzenie. Od owego bowiem czasu aż *do* 31 *Gru:* 1837 *zgłosiło się osób* 1352 dla zabezpieczenia się z summą talarów 1,762,300, z których 1191 osób z summą *talarów* 1,489,900 przyięto; a pomimo znaczną śmiertelność w roku zeszłym 12 *tylko wydarzyło się przypadków śmierci*, razem na summę talarów 11,700 zabezpieczonych, których większa część uznaną i zapłaconą została. Zamknięcie więc rachunków z działań pierwszego zaraz roku, iuż zapowiada pomyślny rezultat dla zabezpieczonych, *którym przypadaią* 2/3 *części ogólnego zysku*. Jeżeli zatem wypadek ten dostatecznie dowodzi że użyteczność wszelkich wogóle tego rodzaiu zakładów co raz bardziej uznaną zostaie; Berlińskie Towarzystwo zabezpieczenia na życie, oddać się może miłemu przekonaniu, że Instytut swój z tego powodu na szczególne sobie zasłużył względy, iż nie tylko *zostaie pod kontrollą rządową*, ale nadto uposażony *zakładowym kapitałem miljon talarów* wynoszącym, uwalniaiąc zabezpieczonych z iednej strony *od wszelkiej obawy iakiej bąć dopłaty*, zapewnia im z drugiej zwyż wspomnione 2/3 części zysku. — Cesarz Austrj: w rocznicę zgonu swego Ojca d. 12 z. m. znajdował się na Nabożeństwie żałobnem, i tak zasłabł, że lękano się o skutki niebezpieczne; iuż iest atoli w lepszem zdrowiu. — W Departamencie *Bydgoskim* w czasie teraźniejszych mrozów zmarzło ludzi 13. — Oficerowie *Pruscy* którzy należeli do ostatniej wyprawy w *Algierskiem*, otrzymali od Króla Franc: krzyże Legji honor:.

Rozmaitości. — Młodzieniec w *Paryżu* chcąc okazać w towarzystwie, iak Hiszpanie, a mianowicie Biskajczykowie używaią sztyletu, pośliznął się na ziemi, upadł, i przebił iednego ze swoich przyiaciół! — Niedawno założyło się kilku Francuzów w *Jenewie*, że odbiorą broń Szwajcarowi stoiącemu na warcie. Jeden z nich zbliża się przyiaźnie, a znajduiąc się tuż około niego, chciał prędko ręką Szwajcara rozbroić; lecz ostatni, barczysty Berneńczyk, potężnie uderzył go kolbą w głowę, tak iż powalił na śnieg. Na tem iednak Szwajcar nie przestał, ale przyłożył mu bagnet do piersi, a przeciwnik z poranioną czaszką i cały przeziębły musiał zostać w śniegu aż do odluzowania warty; wówczas zaniesiono go do szpitalu. — Zegarmistrz *Bowerik* w *Londynie* zrobił stół do gry z szufladą, stół iadalny, stół bawialny, zwierciadło, 12 krzeseł z rytemi poręczami, 2 tuziny talerzy, 6 misek, tuzin noży, tyleż widelcy i łyżek, 2 solniczki i serwis dla 3 osób, *w iednej pestce wiśniowej*. Wszystkie przedmioty były tak delikatnie zrobione, że zajmowały połowę wydrążenia pestki (???). — *Donizetti* maiący dopiero lat 32 napisał iuż 30 oper. — Nowy Balet *Skribego* maiący być wkrótce przedstawiony w *Paryżu*, ma tytuł *Gęsi brata Filipa*. Panna F. *Elsler* ma główną rolę w tańcu, muzykę napisał Kazimierz *Żid*. — Pisma angielskie napełnione są pochwałami o wystąpieniu na scenę młodego aktora angielskiego *Kin*. Rzecz szczególna, że dochód kassy w dniu wystąpienia młodego *Kin* w roli *Hamleta*, wynosił tyleż, ile przy wystąpieniu iego ojca w tejże roli. — W Londynie zrobiono powóz, który co do wytworności, smaku i wygody w podróży, przechodzi wszelkie inne podobnego rodzaiu. Podzielony iest na 2 pokoie, to iest na przedpokój i na gabinet do siedzenia lub spania. Przedpokój zawiera stół, 2 komody i wszelkie sprzę-

ty gospodarskie. Gabinet sypialny zawiera sofy, dywany, 6 krzeseł, stół, serwantkę, przepyszny paiąk o 9ciu ramionach i piec do ogrzewania. Długość powozu stóp 25, szerokość 9 i wysokość 9. Pokój do siedzenia ma 20 stóp długości. Cała budowla waży 2 i pół cetnara. (Trudno uwierzyć, a to doniesienie wyięte z gazety Lipskiej.) — Anglja prowadzi znaczny handel piiawkami, w samym Londynie iest 4ch liwerantów, którzy miesięcznie sprowadzaią po 150,000 sztuk z *Hamburga* i *Szczecina*. W aptekach stolicy kosztuie sztuka po 2 do 6 zł. a czasem nawet płacą po 2 dukaty. Roku 1824 przywiózł furman polski do *Szczecina* 5 miljonów piiawek, czyli 60 centnarów. Szpitale Paryzkie w ciągu roku z. wypotrzebowały 9 miljonów piiawek; przyjmuiąc więc zdanie doktora *Kaspers*, że piiawka wyssysa 2 razy tyle krwi ile sama waży, a zatem wszystkie piiawki wyssały krwi ludzkiej w Paryżu w ciągu roku, 1706 cetnarów. — Japończykowie są lubownikami widowisk teatralnych, lecz Dyrektorowie orkiestry zwykle bywaią *niewidomi* i należą do pewnego rodzaiu bractwa. Damy uczęszczaiące do teatru uważaią to za zaszczyt pod czas widowiska 2 lub 3 razy zmieniać odzież, dla pokazania bogactwa swej garderoby; w tym celu towarzyszą im sługi, zaopatrzone wszelkiemi przedmiotami toalety. — 30 stycznia panowała w *Albi* we Francji istna burza z grzmotami i błyskawicami. Zjawisko rzadkie śród ostrej zimy.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Orsety Tomasz Dzie: z Leszna; Skotnicki Mich: Dzie: z Zakrzewa; Brzostowski Kar: Dzie: z Cisowa; Studziński Alex: Dzie: z Domartow.

D O N I E S I E N I A.

Ktoby miał wiadomość o teraźniejszym pobycie lub śmierci Faulhauer Czeladnika Mularskiego, zamieszkałego od kilku lat w Król: Pol:, aby raczył donieść pod Nr 2521 przy ulicy Żytnej, do Właścicielki domu.

DONIESIENIE z BIURA JNFORMACYJNEGO.

Potrzebna iest DZIERŻAWA od Ś. Jana, najdalej mil 6 od Warszawy, po którejkolwiek bąć stronie Wisły, byle w dobrej glebie, i maiątek oddzielny sam w sobie; cena iej może być od 3ch do 5ciu tysięcy. Ktoby takową miał do wydzierżawienia, raczy nadesłać adres do Biura Jnfor:.

Biuro Jnformacyjno Sądowo-Administracyjne,

przy ulicy Trębackiej pod Nr 638, w domu Sztejnkelera Bankiera w Warszawie.

1. Na Dobra położone między Miastami handlowemi w Gub: Mazowieckiej Obw: Łęczyckim, Pow: Zgierskim, składaiące się z 3ch Folwarków, w roku 1829 na zł. 228,000 oszacowane, rozległość których wynosi włók 70 miary nowopolskiej, oprócz lasu w połowie będącego w possesji Dziedzica, a w drugiej w kontrowersie, zdatnego na budowle, browarkę i inne potrzeby Gospodarskie, potrzebna iest pożyczka w summie złp. 60,000 do 70,000 na lat 3. Na Dobra powołane z Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zaciągnięto długu zł. 18,000 ciągłą amortyzacją umarzaiącego.

2. Potrzebna iest Summa od 15 do 20,000 złp. przed 20 Marca r. b., która z dniem 1 Czerw: zwróconą zostanie pożyczaiącemu przy opłacie należności umówionego procentu, a zabezpieczenie iej na pewnej i niewątpliwej hipotece wystawione zostanie.

3. Na 1szy lub 2gi Numer hipoteki domu w Warszawie, przy iednej z ulic pryncypalnych, znajduie się w gotowiźnie Summa Zł. 12,000 do wypożyczenia. Bliższa informacja w powyższem Biurze.

Dziś rano ciepła stopni 2. Wczoraj w południe 3.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Skryte drzwi*. 2 raz *Hortensja*. 33 raz *Nowy rok*.

W dawnym Teatrze R. dziś widowisko *Herkulesowe*.

Dziś w Kawiarni obok Ratusza, familja *Bertoldów* grać i śpiewać będzie od godziny 5 do 10.

Dziś w Kawiarni obok Poczty w domu Baroka, familja *Protzin* grać i śpiewać będzie od godzi: 5 do 10.

Dziś w Kawiarni przy uli y Miodowej w domu Grabowskiego, grać i śpiewać będą *Hesen* i *Hagenmajster*.

Dziś w Ogródku P. *Jpnarskiego* przy ulicy Mokotowskiej, familja *Bertoldów* grać i śpiewać będzie od godziny 2 do 6 z południa.

Podpisany zyskawszy względy łaskawej Publicz: przez cały karnawał ze swemi PĄCZKAMI, poleca się i tera Szanownym Amatorom PĄCZKÓW, iż u niego pod Nr 91, przy ulicy Piwnej wprost Kościoła XX. Augustjanów, dostać można codziennie świeżych PĄCZKÓW po gr. 3, na czystem i dobrem maśle, ręcząc za dobroć i smak. *Schmidt*.